

Monika Peetz

Uitgerekend wij

Vertaald uit het Duits

door Bonella van Beusekom

**GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER**

Deze telt niet mee

Alles liep op rolletjes. Brandende fakkels wezen gasten de weg van de parkeerplaats bij de kasteelmuur naar de felverlichte oranjerie. Mijn zussen waren de halve zaterdag bezig geweest om de imposante ruimte, met ramen tot aan de grond, voor het grote feest te versieren. Het abc-team, zoals mijn vader mijn oudere zussen vroeger noemde, werkte in zeldzame eensgezindheid. Beate, de oudste en meest strategische van ons kinderen, hield zich bezig met de grote lijnen en kleingeestige twijfels; Carla, de middelste, nam samen met haar dochters het culinaire deel van het gebeuren voor haar rekening. Ze deden alles om Anja, de jongste van het trio, vanavond te ondersteunen. Mijn taak als kleine broertje was duidelijk omlijnd: ik was verantwoordelijk voor alles wat zwaar, vies en vettig was of wat met elektriciteit te maken had. Hoog boven de hoofden van mijn koortsachtig heen en weer rennende familie balanceerde ik op een ladder onder het glazen dak om de laatste met ledlampjes verlichte ballonnen boven de lange tafel op te hangen.

Anja, de hoofdpersoon, liep nog steeds in haar ondergoed rond. Ze trok de tafelkleden recht die mijn drie nichtjes hoogstpersoonlijk met inkt op waterbasis hadden beschilderd, bracht de laatste veranderingen in de tafelschikking aan en controleerde de gerechten op het koude buffet en de kwaliteit van de rode wijn. Anja stond erop dat alles net zo zou zijn als de eerste keer. Ook al was alles anders.

Zichtbaar geïrriteerd wijdde ze Beate in in de geheimen van de moderne digitale fotografie: ‘Je hoeft ’m alleen maar in te drukken,’ zei ze. ‘De camera is foolproof.’

Normaal gesproken was het Anja’s verantwoordelijkheid om familiegebeurtenissen voor de eeuwigheid vast te leggen. Op deze bijzondere dag moest mijn zus Beate, die geen idee had van techniek, de taak van kroniekschrijver vervullen.

‘En waar is dit knopje voor?’ vroeg ze.

‘Je hoeft het niet te begrijpen, je moet het gewoon doen,’ snauwde Anja tegen Beate.

Meestal meed ik bijeenkomsten waar de hele familie aanwezig was. Met drie oudere zussen was ik tussen de kibbelende meiden opgegroeid. Steken onder water, schimpscheuten en verhoren waren voor mij vertrouwd terrein.

Een van mijn zussen was altijd wel weer zo vriendelijk om te informeren of ik nu eindelijk een behoorlijke baan of in elk geval een vaste vriendin had gevonden. Voorzichtig werkte ik me uit de gevarenzone voordat de samengebalde zusterlijke nervositeit iets nieuws vond om zich op te concentreren.

De genodigden druppelden stipt op tijd binnen. Het eerste deel van de plechtigheid zou in de tuin plaatsvinden. Geen van de gasten liet zijn humeur bederven door motregen, koude voeten en modder. Niemand wilde de bijzondere gelegenheid missen. In plaats van champagne, werden er warme punch en warme chocolademelk met rum geschonken. Bij de vuurkorven, de enige warmtebron op deze veel te koude meiavond, werd opgewonden gefluisterd. ‘Ben jij weleens bij zoiets geweest?’ klonk het uit vele kelen.

Buiten heerste gespannen verwachting, binnen paniek. Carla piepte en stond aan de jurk te sjorren en te trekken. Anja’s tengere lichaam verzoop bijna in de uitnodigende trouwjurk van witte tule, die elke vrouw automatisch in een schuimgebakje met slagroom veranderde. Sinds ze de imposante japon vol goede moed had gekocht, was ze flink afgevallen. Anja deed

haar uiterste best kalm te blijven. ‘Je hoeft er niet mee door te gaan,’ zei ik.

‘Ik zal me kostelijk vermaken,’ antwoordde Anja koppig.

‘Ik leef al maanden naar dit moment toe.’

Het was niet zonder risico om mijn zussen in crisissituaties tegen te spreken. Als jongste van het gezin had ik in dat opzicht een pijnlijk leerproces doorgemaakt.

‘Maar de gasten worden onrustig,’ zei Beate bazig. ‘We moeten beginnen.’

‘Ben je zover?’ vroeg Clara.

In plaats van een antwoord gaf Anja mij uitnodigend haar arm. Normaal gesproken was het de taak van de vader om de bruid over te dragen aan haar lot. In de met een chronisch mannentekort kampende familie Morbach had ik die verplichting op mijn bord gekregen. Arm in arm, in gepast plechtig tempo, leidde ik mijn zus naar de tuin. Anja’s nagels boorden zich in mijn bovenarm. Ik voelde haar magere lichaam trillen. De deuren van de vleugel gingen open. Het applaus barstte los. De muziek begon. In plaats van met een huwelijksmars werden we verwelkomd door een vrolijk schallend ‘I Will Survive’ van Gloria Gaynor. Mijn blik gleed zoekend over de menigte: geen enkele man

onder de gasten. Misschien was het normaal dat Anja alleen vriendinnen had uitgenodigd om het grote moment met haar te vieren. Maar hoe moest ik weten hoe je een dergelijke gelegenheid vierde, dit was immers het eerste scheidingsfeestje van mijn leven. Het werd gevierd in de oranjerie van slot Charlottenburg, op de plek waar Anja haar ex Joshi eeuwige trouw had gezworen. De stewardess en de ambitieuze internethandelaar hadden hun gezamenlijke weg in recordtempo afgelegd. Na een onstuimige kennismaking volgden een bliksemhuwelijk, een bliksemoorlog en een scheidingsdrama. Na tweeëntwintig maanden was de eeuwigheid geëindigd voor de familierechter van Berlijn Schöneberg.

‘Welkom in de club van alleenstaande vrouwen,’ riep mijn zus Beate vrolijk.

De oorlogskreet vormde het startschot voor het spektakel. Op het allerlaatste moment wist ik met een kloeke sprong opzij te springen, voordat de eerste lading uit de spuitbus Anja trof. Het was tijd dat de witte trouwjurk die haar geen geluk had gebracht ritueel werd vernietigd. Het dure kledingstuk, ooit aangeschaft voor de mooiste dag van haar leven, was nu het tastbare bewijs voor de foutste beslissing van

haar leven. Paarse verf werd tegen de witte japon gesmeten, daarna groene, gele en blauwe. Anja greep in een klodder verf en de sporen van haar gele handen gingen over haar jurk als de afdrukken van een gepassioneerde minnaar. Gloria Gaynor jubelde, de bassen dreunden, het gelach werd harder, de verf drupte van de jurk en Beate maakte foto's voor het familiealbum. Met de hulp van haar vriendinnen verdronk Anja haar liefdesverdriet in acrylverf en rode wijn. Ik bleef het enige mannelijke wezen dat mocht deelnemen aan de ceremonie.

‘Dat is mijn broertje Tom,’ legde Anja uit. ‘Die hoort niet bij de vijand.’

Het diner bracht ik door ingeklemd tussen een collega-stewardess die haar ex consequent als ‘mijn regenwormpje’ betitelde en Anja's vriendin Sanne, met wie ze nog in de zandbak had gespeeld en die de kring uitvoerig uitlegde wat de voordelen waren van een ontbijt met magere kwark. Geen wonder dat ze al twee keer gescheiden was. Waarschijnlijk had ze alleen seks om calorieën te verbranden. Na twee uur overdosis Sanne had ik er genoeg van. ‘Ik ben tegen een vrouwenquotum,’ flapte ik eruit.

Ik hoefde geen statistieken te bestuderen om te weten dat er in Duitsland meer vrouwen

dan mannen woonden. Mijn hele leven was één groot vrouwenoverschot. Naast zussen en nichten bestond mijn familie uit de wisselende vrouwelijke partners van Beate, die alleen van vrouwen hield, één permanent afwezige en één net van mij gescheiden zwager. Op de opvoedsters, basisschooljuffen en leraressen van mijn jeugd volgden vrouwelijke collega's, vrouwelijke bazen, buurvrouwen en een vrouwelijke bondskanselier. Het was niet eenvoudig met de vrouwen. Privé niet en beroepsmatig nog veel minder. Telkens als ik bijna een vaste baan had, kon ik er gif op innemen dat vijf minuten voor de afronding van de sollicitatie een vrouw de baan voor mijn neus wegkaapte. Als mislukken karaktervormend was, dan had ik de laatste maanden meer karakter ontwikkeld dan me lief was.

‘Ik ben tegen een vrouwenquotum,’ herhaalde ik nog een keer. ‘Dat moet toch gezegd kunnen worden.’

Dat kon niet. Niet op deze bijzondere dag, niet tegenover Sanne.

‘Seksueel gefrustreerd?’ vroeg ze me met fonkelende ogen. ‘Of alleen maar een vervroegde midlifecrisis?’

Het antwoord bleef me bespaard, want op

dat moment kwam Carla, balancerend met de scheidingstaart, binnen. Er klonk gemompel en applaus door de orangerie. Boven op de maagdelijk witte, met bloemen versierde taart troonde een eenzaam figuurtje in bruidsjurk. Bloedrode vlekken liepen over drie etages tot onder aan de taart, waar de gedumpte echtgenoot in een zogenaamde bloedvlek lag. Het deed me pijn in mijn hart om mijn zwager zo te zien. In tegenstelling tot Anja had ik prima met Joshi kunnen opschieten.

‘En?’ vroeg Anja toen ze me een stuk taart gaf. ‘Gaat-ie lekker met Sanne?’

Ik had geen idee waar ze het over had. ‘Lekker?’ antwoordde ik. ‘Zo zou ik het niet bepaald willen omschrijven.’

‘Dacht je dat ik niet had gemerkt dat jij een oogje hebt op Sanne,’ drong Anja aan. ‘Vroeger stormde je al elke keer mijn kamer binnen wanneer Sanne op bezoek kwam.’

Ik snapte er niets van dat de pas gescheiden Anja niet kon wachten om anderen in een situatie te brengen waaruit zij zich, met de hulp van een echtscheidingsrechter nota bene, net had bevrijd.

‘Wie zegt dat ik single ben?’ beet ik van me af.

‘De ervaring,’ antwoordde Anja droogjes.

Ik had geen zin om mijn relationele status met Anja te bespreken. Bovendien zat ik er zelf ook mee dat ik nog steeds alleen was. Dankzij de ingenieuze wiskundige formules van de astrofysicus Frank Drake en het deelstaatsbureau voor de statistiek dat op zijn website uitgebreide statistische gegevens over de bevolking ontsloot, kon ik nauwkeurig berekenen hoe groot de kans was om in Berlijn de vrouw van mijn dromen tegen te komen. De formule was oorspronkelijk bedoeld geweest om te onderzoeken hoeveel buitenaardse soorten er theoretisch in de Melkweg te verwachten waren. Ik had de variabelen zodanig aangepast dat ze een wiskundig onderbouwd antwoord gaven op de vraag hoeveel potentiële vriendinnen ik in Berlijn kon verwachten. Mijn uitsluitingscriteria waren niet extreem. Mijn aanstaande moest in een cirkel van vijftientig kilometer wonen, een vaste baan hebben, het leeftijdsverschil mocht niet groter dan vijf jaar zijn, en ze moest ongetrouwd zijn. Het liefst was ze lid van een sportvereniging (een beetje meer sporten zou me geen kwaad doen) en hield ze van horrorfilms (de verzameling uit mijn jeugd lag al lang genoeg te wachten om herontdekt te worden).